

800 let Zlaté buly sicilské

Název emise: 800 let od vyhlášení Zlaté buly sicilské králem Fridrichem II.

Den vydání: 19. září 2012

Platnost: od 19. září 2012 ve styku tuzemském i mezinárodním až do odvolání

Hodnota: 49 Kč - č. A741 (ČP)

Autor: Oldřich Kulhánek

Rytec: Miloš Ondráček

Rozměr známkového obrazu: 40 x 50 mm

Rozměr aršíku: 95 x 120 mm

Druh tisku: OTp v barvách modré, hnědé a čevené; výtiskla PTC

Tisková forma: A 1

Papír: fl-an

Náklad: 60.000

FDC: OTp v barvě modré; výtiskla PTC

Zlatá bula sicilská! Kdo by neznal tenhle vzletný a ve vztahu ke středověké střední Evropě až nečekaně exotický název? Generace žáků se o ní už od poloviny devatenáctého století učily v dějepisu, že je základem české státnosti a dokladem její starobylosti. Romantizující obrozenecká aureola jí v tomto směru přisuzuje zásadní význam, a málokoho dnes už zajímá, že jde o pověst leckdy nemálo přehnanou (ovšem oproti takovým Rukopisům stojí alespoň na reálném základě). Honosně vyhlížející listina se nazývá *bulou* ze dvou důvodů: jednak je výnosem, což tento výraz vystihuje (z latinského *bullā*), a jednak je k ní jako ověření autentičnosti připojena pečeť, označovaná stejným výrazem. A *Sicilská* proto, že jde o pečeť sicilského krále, kterou podle historiků v té době používal Fridrich II. Štaufský (1194 – 1250), německý a sicilský král a nedlouho poté i římský císař (neplést si se stejnojmenným pruským králem Fridrichem II. Velikým /1712 – 86/).

Dokument byl vydán 26. září 1212 v Basileji českému králi Přemyslu Otakarovi I. (asi 1155 – 1230) a potvrzuje, že jeho královská hodnost je dědičná. Současně však vystavitel prohlašuje, že jako římský císař

potvrdí českým králem toho, kdo bude zvolen českou šlechtou. České království bula formálně začleňuje do Svaté říše Římské a dále podrobně rozvádí práva a povinnosti českého panovníka, přičemž většina z nich byla už dříve zachycena v předchozích výnosech římských králů, které se však nedochovaly. Bula sicilská se však dochovala do dnešních dnů a v průběhu staletí její význam v očích současníků

rostl úměrně tomu, za jak důležitou ji považovali další panovníci, zejména Karel IV., který i na jejím základě navazoval na přemyslovskou tradici. Z právního hlediska však význam Buly sicilské klesl už čtyři roky po jejím vydání, kdy byla nahrazena Zlatou bulou ulmskou, a podobných dokumentů bylo později vydáno více – např. v roce 1231 Zlatá bula melfská, kterou Fridrich II. potvrdil uvedení na trůn českého krále pro Otakarova syna Václava I., zvaného Jednooký.

V literatuře či na internetu zájemci o historii snadno zjistí, že pod název Zlatá bula sicilská jsou nyní shrnuty tři listiny, přičemž druhá je vlastně dopisem adresovaným Přemyslu Otakarovi I., a třetí jeho bratru, Vladislavovi, moravskému markraběti; obě se zabývají otázkami jejich územních nároků.

Soubor byl několikrát reprodukován, originál je nyní uložen v Archivu České koruny spravovaném Státním ústředním archivem v Praze - Chodově. Tady si jej také mohli zájemci poslední zářijový víkend prohlédnout u příležitosti letošního jubilea. Šlo o vzácnou příležitost, protože vystavován je jen zřídka – naposledy před jedenácti lety, u příležitosti otevření nové budovy archivu.

Na aršíku však z buly vidíme jen pečeť, na kresebné výzdobě obálky dne vydání ozdobné písmeno F – první písmeno textu Zlaté buly sicilské. -k

